

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

TEICNEOLAÍOCHT

Scrúdú an Teastais Shóisearaigh, 2007

ARDLEIBHÉAL

200 Marc

Dé Céadaoin, 20 Meitheamh, Tráthnóna, 2:00 go 4:00

ROINN A**TREORACHA**

1. Freagair Roinn A (ceisteanna gearrfhreagraí). 100 marc
2. Freagair **(a) nó (b)** i gcás **gach** ceiste i Roinn B. 50 marc
3. Freagair ceist **amháin** as Roinn C. 50 marc
4. Tabhair an páipéar seo don Fheitheoir ag deireadh an scrúdaithe, i dteannta na leathán freagartha do Roinn B agus Roinn C.

Uimhir an Ionaid

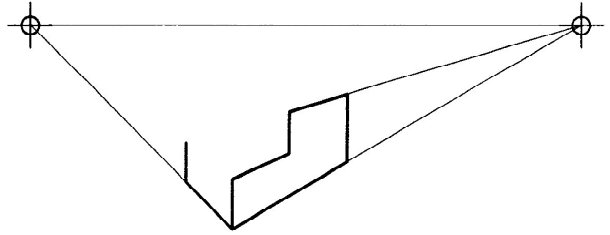
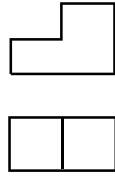
Scrúduimhir

Don Scrúdaitheoir

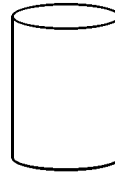
Marc Iomlán	
Ceist	Marc
Roinn A	
Roinn B C1 (a)	
(b)	
C2 (a)	
(b)	
Roinn C C3	
C4	
C5	
C6	
Iomlán	
Grád	

DÉAN DEIMHIN DE DO SCRÚDUIMHIR A SCRÍOBH SA BHOSCA ATÁ ANN DI AR AN LEATHANACH SEO.

1. Críochnaigh cló peirspictíocht an rud a thaispeántar.

2. Cuir scáth ar an sorcóir chun foinse solais a léiriú ón treo a thaispeántar.

3. Luaigh **dhá** chúis a mbaintear úsáid as barrachód ar tháirgí tomhaltóra.

Cúis 1: _____

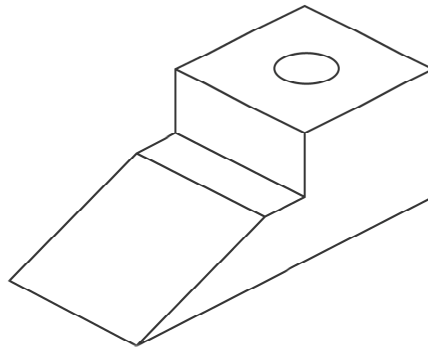
_____

Cúis 2: _____

_____

4. Taispeáin go soiléir ar an sceitse na trí thoislíne a leanas:

fad iomlán (F),
airde iomlán (A) agus
trastomhas (T) na hoscailte
a thaispeántar.

5. Luaigh cad is ciall le gach ceann de na siombailí a thaispeántar.

X

Y

X: _____

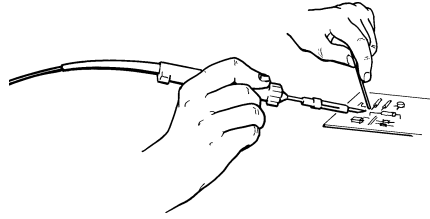
_____

Y: _____

_____

6. Is cóimhiotal de dhá mhiotal é sádar leictreach.

Ainmnigh an **dá** mhiotal.

Miotal 1: _____

_____

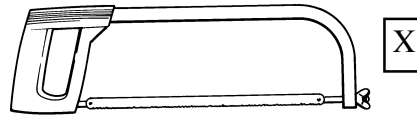
Miotal 2: _____

_____

7. Ainmnigh na sábha a thaispeántar

agus

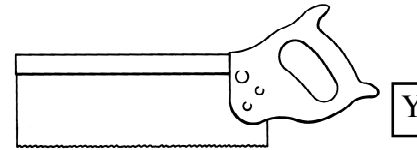
ainmnigh ábhar atá oiriúnach le gearradh ag gach sábh.

X: _____

Ábhar: _____

_____

Y: _____

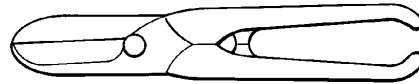
Ábhar: _____

_____

8. Ainmnigh an uirlis a thaispeántar

agus

abair cén fáth **nach bhfuil** sé oiriúnach chun leathán aicrileach a ghearradh.

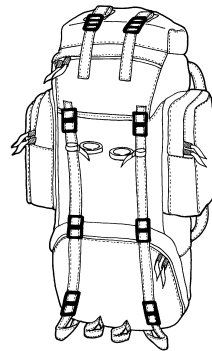
Uirlis: _____

_____

Cúis: _____

_____

9. Ainmnigh **dhá** airí fabraice atá le fáil i mála droma nua-aimseartha.

Airí 1: _____

_____

Airí 2: _____

_____

10. Ainmnigh an cineál béalmhír druilire a thaispeántar

agus

abair cár cheart an bhéalmhír druilire seo a úsáid.

Béalmhír druilire: _____

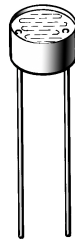
_____

Cá n-úsáidtear í? _____

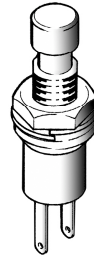
_____

_____

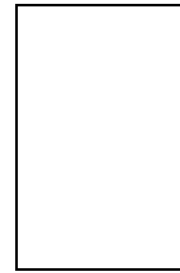
11. Déan sceitse de na siombailí leictreonacha do na comhbhaill do na thaispeántar.

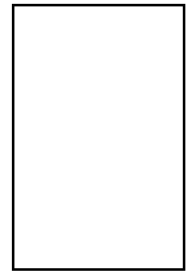
LDR

Lasc PTM

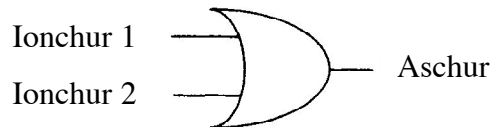

Siombail LDR

Siombail Lasc PTM

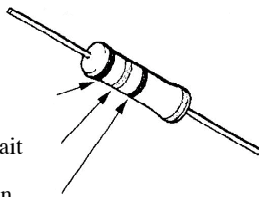
12. Comhlánaigh an tábla fírinne don gheata loighice a thaispeántar.

Ionchur 1	Ionchur 2	Aschur
1	1	
1	0	
0	1	
0	0	

13. Bain úsáid as an tábla a thaispeántar chun friotaíocht an fhriotóra a oibriú amach.

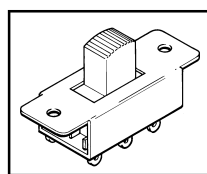
Banda 1: Buí
Banda 2: Vialait
Banda 3: Donn

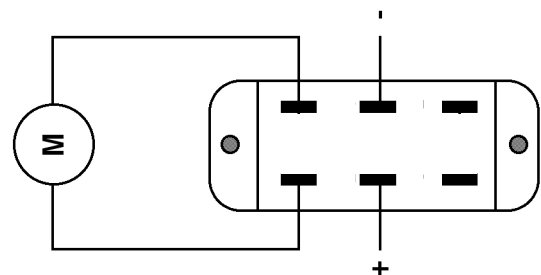
Dath	Luach
Dubh	0
Donn	1
Dearg	2
Oráiste	3
Buí	4
Glas	5
Gorm	6
Vialait	7
Liath	8
Bán	9

Friotaíocht: _____
_____
_____

14. Taispeáin ar an sceitse conas is ceart an lasc dhérialaithe poil dhúbailte a shreangú chun ligean do mhótar casadh deiseal nó tuathal.

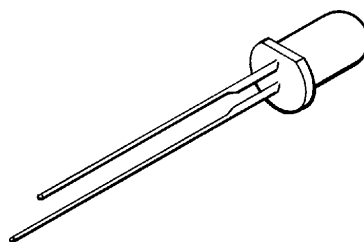

Lasc dhérialaithe poil dhúbailte

15. Taispeánann an sceitse LED.

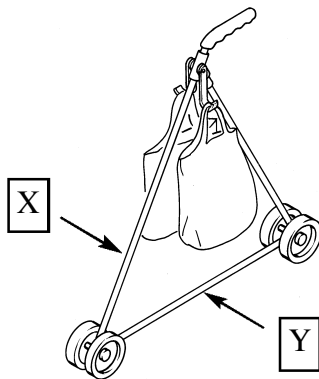
Luaigh **dhá** bhealach ina bhféadfaí an chos dhiúltach a shainaitheint.

1: _____
_____
_____
2: _____
_____
_____

16. Taispeánann an sceitse iompróir mála.

Ainmnigh na príomhfhórsaí a ghníomhaíonn ar na baill X agus Y a thaispeántar.

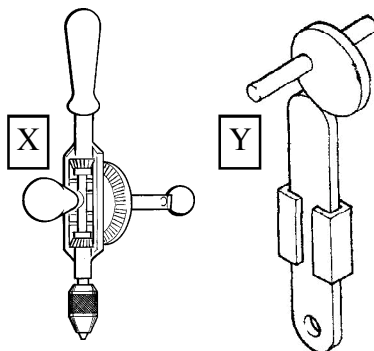
Fórsa ar X: _____

_____

Fórsa ar Y: _____

_____

17. Ainmnigh na meicníochtaí a thaispeántar.

X: _____

_____

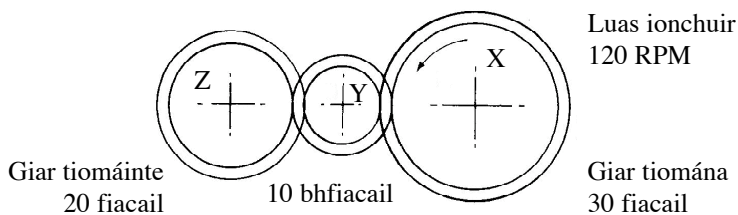
Y: _____

_____

18. Taispeáin treo na gluaisne agus

agus

ríomh luas an ghiair Z sa ghiarshraith a thaispeántar.

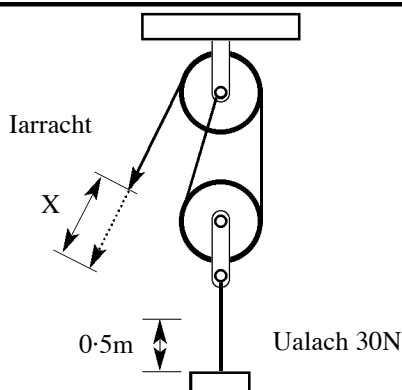
Luas : _____

_____

19. Ardaíonn an córas ulóige a thaispeántar ualach de 30N airde 0.5m.

Ríomh

(i) an fórsa iarrachta,
(ii) an fad a bogadh, X.

Fórsa iarrachta: _____

_____

An fad X: _____

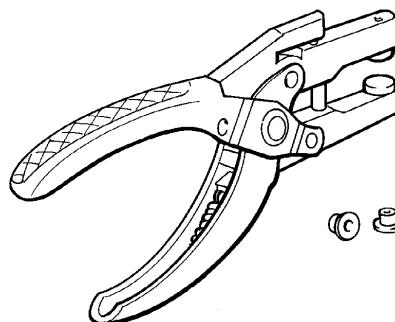
_____

20. Marcáil go soiléir ar an bprítíl seamanna a thaispeántar an áit a bhfuil:

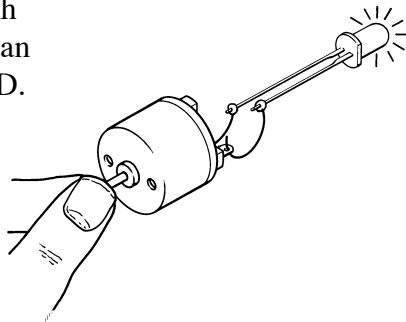
an tUalach (U),

agus

an Buthal (B).

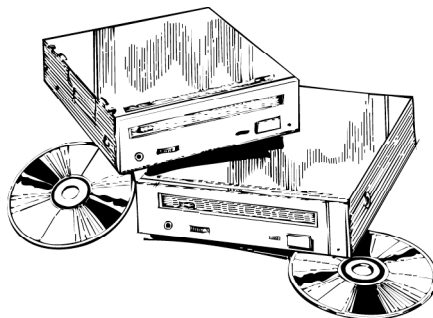
21. Ainmnigh **dhá** thiontú fuinnimh a tharlaíonn nuair a shoilsíonn an gineadóir a thaispeántar an LED.

(i): _____
 go: _____
 _____

(ii): _____
 go: _____
 _____

22. Luaigh an chiall a bhaineann leis na giorruithe seo a leanas:

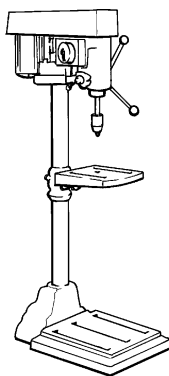

- (i) CD,
 (ii) DVD.

CD: _____
 _____
 _____

DVD: _____
 _____
 _____

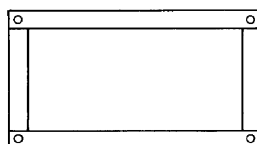
23. Luaigh **dhá** réamhchúram is gá a chomhlíonadh nuair a bhítear ag baint úsáide as druilire colúin.

(i): _____
 _____
 _____

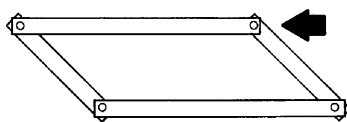
(ii): _____
 _____
 _____

24. Taispeáin go soiléir ar an bhfráma (*fíor 1*) suíomh ceangail a chuirfidh stop le díchumadh an fhráma (*fíor 2*).

fíor 1

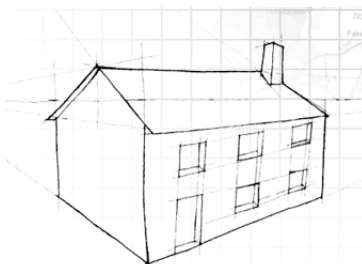
Mínigh conas a oibríonn an ceangal.

fíor 2

Fr: _____
 _____
 _____

25. Luaigh **dhá** bhealach inar chuidigh an teicneolaíocht le caomhnú fuinnimh sa teach.

(i): _____
 _____
 _____

(ii): _____
 _____
 _____

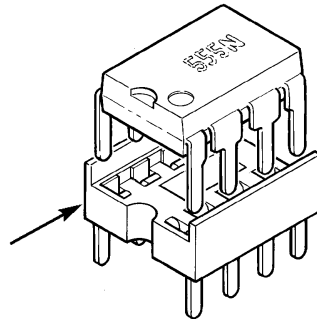
26. Luaigh **dhá** ghné shábháilteachta atá le fáil i gcarranna nua-aimseartha.

(i): _____
_____
_____
(ii): _____
_____
_____

27. Luaigh **dhá** chúis ar cheart soicéad slise a úsáid nuair a bhítear ag ceangal slise de chiorcad.

Soicéad slise

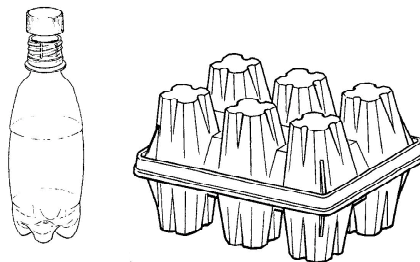
(i): _____
_____
_____
(ii): _____
_____
_____

28. Ainmnigh **dhá** fhoinse fuinnimh, seachas breoslaí iontaise, a d'fhéadfaí a úsáid in iompar poiblí.

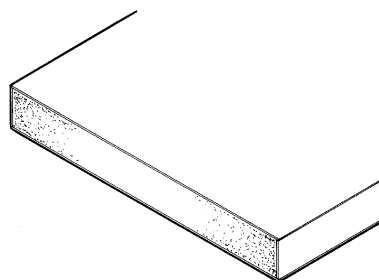
(i): _____
_____
_____
(ii): _____
_____
_____

29. Ainmnigh **dhá** phróiseas inar féidir pacáistíocht phlaisteach a dhéanamh.

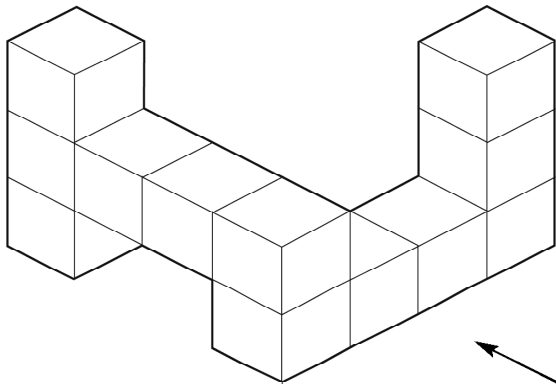
(i): _____
_____
_____
(ii): _____
_____
_____

30. Luaigh **dhá** bhuntáiste atá ag cláir mhonaraithe thar adhmaid nádúrtha.

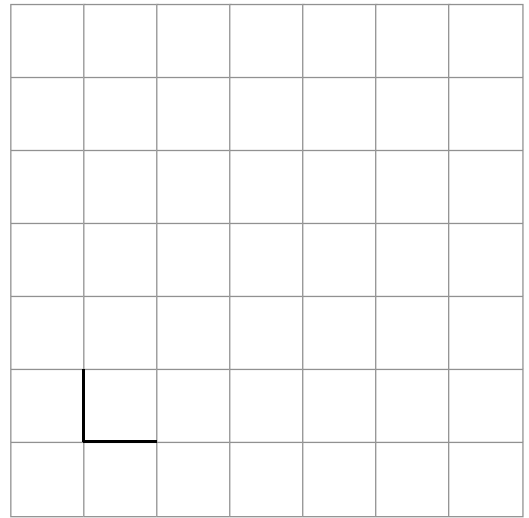

Buntáiste 1: _____
_____
_____
Buntáiste 2: _____
_____
_____

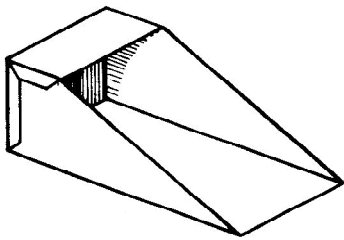
31. Críochnaigh taobhchló an chomhbhaill a thaispeántar.

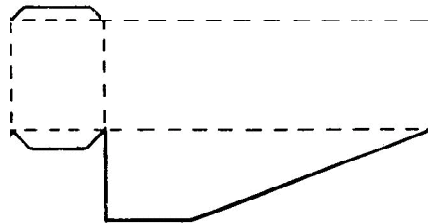
Taobhchló

32. Críochnaigh forbairt na scaoibe a thaispeántar.

Scaoib

Forbairt

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

TEICNEOLAÍOCHT

Scrúdú an Teastais Shóisearaigh, 2007

ARDLEIBHÉAL

200 Marc

Dé Céadaoin, 20 Meitheamh, Tráthnóna, 2:00 go dtí 4:00

ROINN B agus ROINN C

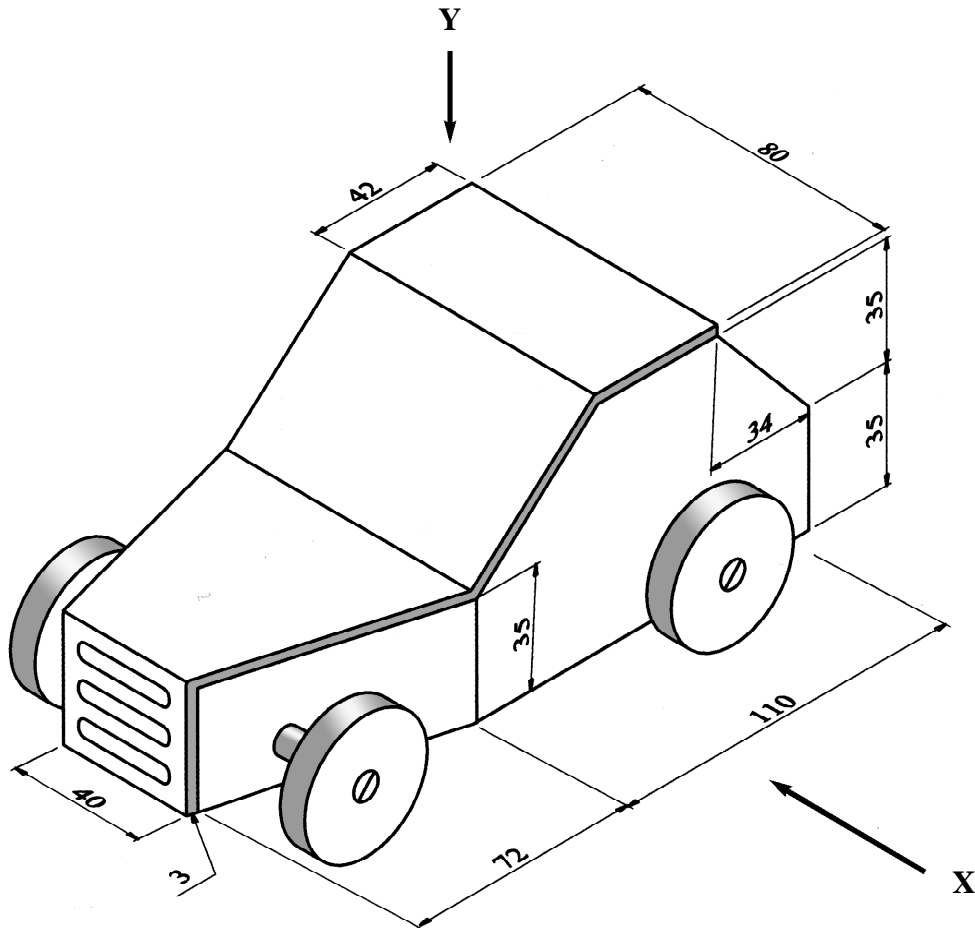
ROINN B - 50 Marc

ROINN C - 50 Marc

TREORACHA

1. Freagair **(a)** nó **(b)** i gcás **gach** ceiste i Roinn B.
2. Freagair ceist **amháin** as Roinn C.
3. Déan deimhin de **go dtabharfaidh tú Roinn A don Fheitheoir** i dteannta na leathán freagartha a bhaineann leis an bpáipéar seo.

- 1 (a) Taispeánann an sceitse dearadh a rinne mac léinn le haghaidh bugaí trá bréagáin. Déanfar an bugaí as aicrileach buí (an barrdhromchla) agus aicrileach dearg (gach painéal eile).

Tá na toisí uile ina milliméadair.

- (i) Bain úsáid as scála oiriúnach agus sceitseáil na clónna seo a leanas:

1. Ingearchló ag breathnú i dtreo na saighde 'X'.
2. Bonnchló ag breathnú i dtreo na saighde 'Y'.

Ná bíodh acastóir ná rothaí i do sceitse.

Bíodh na toislínite uile i do sceitse.

10 marc

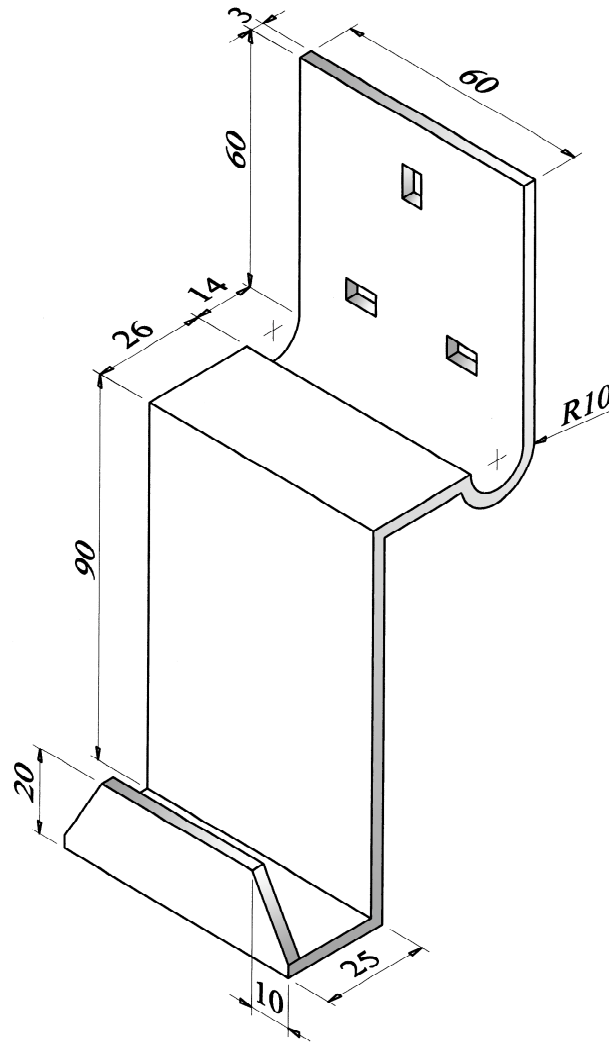
- (ii) 1. Déan cur síos ar na céimeanna is gá chun barrdhromchla aicrileach an bhugaí a dheilbhiú agus a chríochnú. Ainmnigh na huirlisí is gá.
2. Bain úsáid as sceitse oiriúnach agus taispeáin conas a d'fhéadfaí teacht go héasca ar chadhra don mhótar agus é a athrú.

10 marc

- (iii) Le linn tástála, éiríonn rothaí an bhugaí greamaithe (sáinnithe) i ngaineamh. Sceitseáil mionathrú ar an dearadh a réiteoidh an fhadhb sin.

5 mharc

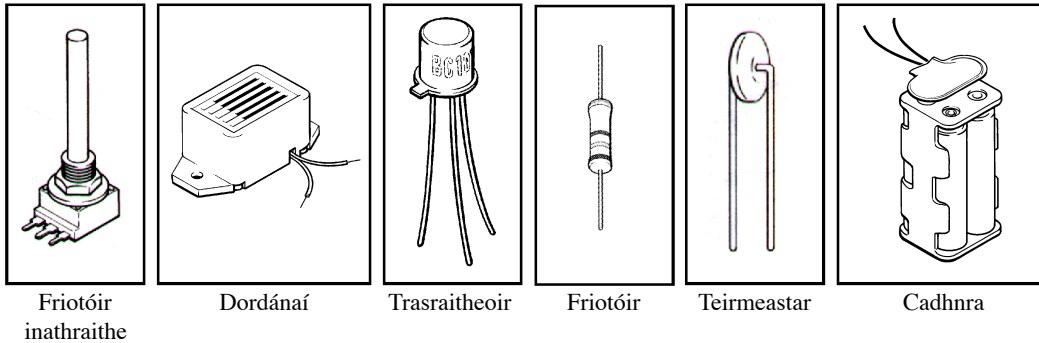
- 1 (b) Taispeánann an sceitse dearadh a rinne mac léinn do choinneálaí aicrileach le haghaidh fón póca, ina bhfuil forbhall soicéid. Tá an coinneálaí deartha mar thaca leis an bhfón póca le linn dó bheith á luchtú.

Tá na toisí uile ina milliméadair.

- (i) Bain úsáid as scála oiriúnach agus sceitseáil forbairt an ábhair is gá chun an coinneálaí a dhéanamh.
Cuir na lúblínthe uile in iúl go soiléir agus taispeáin na toisí iomlána.
- 10 marc
- (ii) 1. Ainmnigh an trealamh a úsáidtear agus déan cur síos ar na céimeanna is gá chun an t-aicrileach a dheilbhiú.
2. Luaigh **dhá** chúis ar ábhar oiriúnach é aicrileach don choinneálaí seo.
- 10 marc
- (iii) Sceitseáil mionathrú ar an dearadh chun an fón a chosc ar thitim amach as an aonad le linn dó bheith á luchtú.
- 5 mharc

- 2 (a) Tá gá le ciorcad teocht-íogair chun dordánaí a fhuaimniú nuair a bhraitear teochtaí ísle. Tá na comhbhaill a thaispeántar thíos ar fáil chun an ciorcad a thógáil.

- (i) Sceitseáil an tsiombail leictreonach do gach comhbhall a thaispeántar.

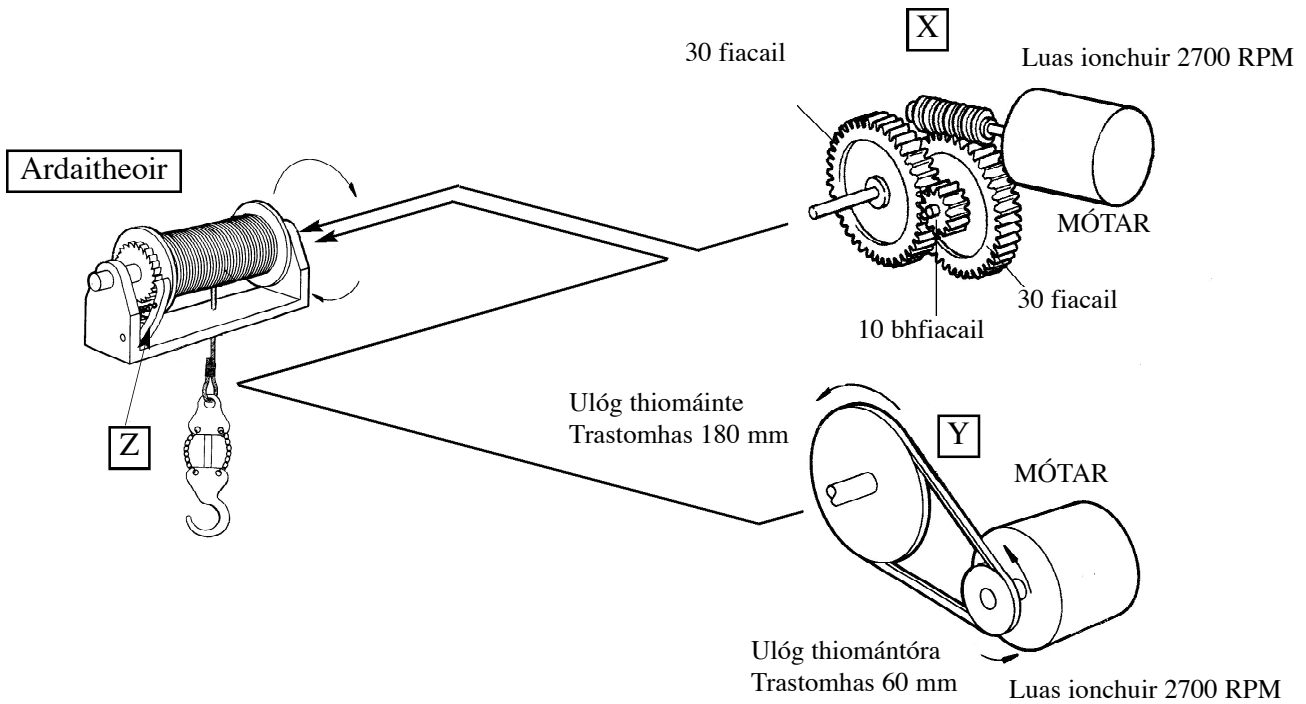
10 marc

- (ii) 1. Mínigh cé acu ceann de na trí theagmháil ar an bhfriotóir inathraithe is ceart a úsáid chun an roinnteoir poitéinsil don chiorcad seo a thógáil.
2. Sceitseáil an léaráid chiorcaid don chiorcad seo.
3. Má dhéantar comhbhaill an roinnteoira poitéinsil a mhalartú, cén tionchar a imreoidh sé sin ar oibriú an chiorcaid?
4. Sceitseáil mionathrú ar an gchiorcad chun lasc PTB a chur isteach ann a dhéanfaidh tástáil féachaint an bhfuil an ciorcad ag obair, gan teochtaí ísle a bhaint amach.

15 mharc

- NÓ -

- 2 (b) Tá sé ar intinn ag mac léinn meicníocht mótarthiomáinte a cheangal den ardaitheoir a thaispeántar. Tá na meicníochtaí a bhfuil na lipéid X agus Y orthu ar fáil chun an t-ardaitheoir a thiomáint.

- (i) 1. Ainmnigh na meicníochtaí atá ceangailte den mhótar in X.
2. Luaigh **dhá** bhuntáiste atá ag meicníocht X thar mheicníocht Y chun an t-ardaitheoir a thiomáint.

10 marc

- (ii) Casann an mótar ag 2700 RPM sa dá mheicníocht.
1. Ríomh an luas aschuir i meicníocht X.
2. Ríomh an luas aschuir i meicníocht Y.

10 marc

- (iii) Ainmnigh agus luaigh feidhm na gné atá sainaitheanta ag Z ar an ardaitheoir.

5 mharc

Roinn C – 50 Marc

Freagair ceist **amháin** sa roinn seo – tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

Baineann an roinn seo le **Teicneolaíocht & an tSochaí, le Córais Rialaithe agus le Dearadh & Déantúsaíocht.**

3. Teicneolaíocht agus an tSochaí

Tá ardteicneolaíochtaí leictreonacha i gcroílár na bhfeistí nua-aimseartha cumarsáide agus ceoil lámhchoinnithe.

Féadann cuid mhaith de na feistí sin:

- (i) íomhánna digiteacha a ghlacadh,
- (ii) comhaid mp3 a sheinm agus
- (iii) comhaid a íoslódáil.

- (a) (i) Tabhair míniú ar gach ceann de na trí fheidhm thuas.
- (ii) Mínigh cén fáth a meastar cuid mhaith de na feistí sin a bheith ‘indiúscartha’.

20 marc

I ngeall ar fhorbairt an ghréasáin dhomhanda agus na dteicneolaíochtaí a thacaíonn léi, tharla athruithe móra ar an tsochaí le blianta beaga anuas.

- (b) Bain úsáid as **dhá** shampla oiriúnacha agus mínigh an tionchar a imríonn an gréasán domhanda ar an tsochaí.

10 marc

Tá rabhadh á thabhairt ag lucht réamhaisnéise aimsire faoi ghéarchéim fuinnimh sa domhan forbartha.

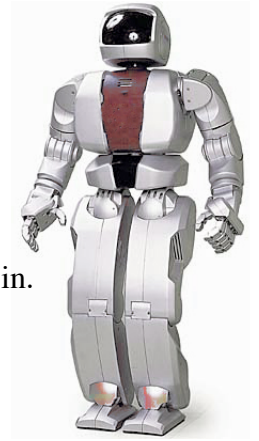
- (c) (i) Bain úsáid as **dhá** shampla oiriúnacha agus mínigh an chúis leis an ngéarchéim fuinnimh seo.
- (ii) Bain úsáid as **dhá** shampla oiriúnacha agus rianaigh conas a d’fhéadfaí úsáid a bhaint as an teicneolaíocht chun tionchar na géarchéime fuinnimh a laghdú.

20 marc

4. Córais Rialaithe & Teicneolaíocht agus an tSochaí

Tá riochtáin róbatacha ar fáil go coitianta mar bhréagáin atá rialaithe ag micreapróiseálaí.

- (a) (i) Déan cur síos ar **dhá** fheidhm atá ar fáil sna bréagáin róbatacha sin.
- (ii) Mínigh an ról a imríonn ‘micreapróiseálaí’ in oibriú na róbata sin.
- (iii) Mínigh cén fáth a bhfuil gluaiseachtaí na róbata seo mall.

20 marc

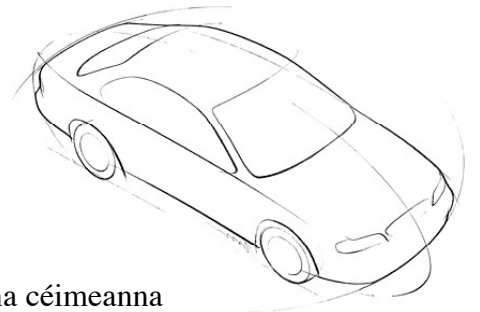
Baintear úsáid as róbait thionsclaíocha go coitianta i línte táirgthe carranna.

- (b) (i) Mínigh, agus **dhá** chúis á dtabhairt agat, cén fáth a roghnaítear róbait thionsclaíocha thar oibrithe ar línte táirgthe.
- (ii) Mínigh, agus **dhá** chúis á dtabhairt agat, cén fáth nach móide go mbeidh róbait in áit gach oibrí sa tionscal táirgeachta.
- (iii) Mínigh, agus **dhá** chúis á dtabhairt agat, cén fáth ar bhog cuid mhaith cuideachtaí monarchana déantúsaíochta ón domhan forbartha go dtí tíortha i mbéal forbartha.

30 marc

5. Dearadh agus Déantúsaíocht

Tá ar mhac léinn mionsamhail de charr mótarthiomáinte a dhéanamh bunaithe ar an dearadh a thaispeántar.

- (a) (i) Le cabhair sceitsí oiriúnacha, déan cur síos ar na céimeanna is gá chun an chabhail a dhéanamh as leathán plaisteach trí fhoirmiú folúis.
- (ii) Le cabhair sceitsí oiriúnacha, déan cur síos ar conas a d’fhéadfaí an chabhail a cheangal de bhunphláta alúmanaim. Ní mór bheith in ann an chabhail a cheangal go héasca den bhunphláta agus a bhaint de go héasca.

30 marc

- (b) (i) Le cabhair sceitsí oiriúnacha, déan cur síos ar na céimeanna is gá chun an dearadh a thaispeántar a dhéanamh mótarthiomáinte.
- (ii) Sceitseáil an léaráid chiorcaid is gá chun dhá cheannlampa bhána LED agus dhá chúlsholas dhearga LED a shoilsiú sa dearadh a thaispeántar.

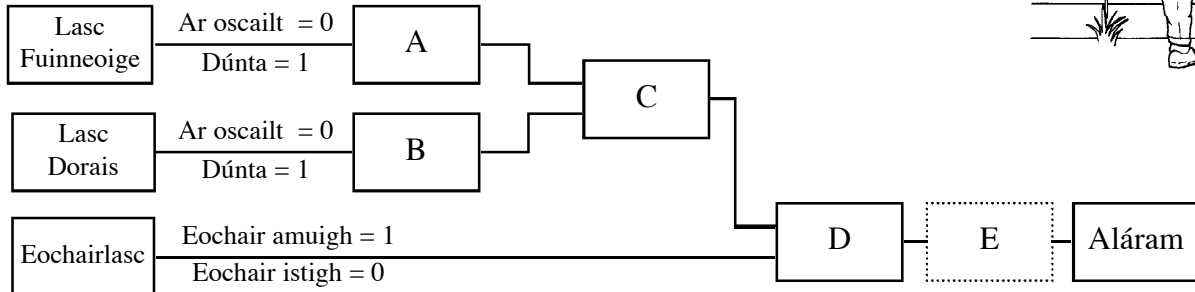
20 marc

6. Córais Rialaithe

Taispeántar blocléaráid do chóras rialaithe aláirim gadaithe.

Fuaimneoidh an córas, atá rialaithe ag máistir-eochair, an t-aláram má osclaítear fuinneog nó doras. Déanann na lasca fuinneoige agus dorais staid loighice '0' nuair a osclaítear iad.

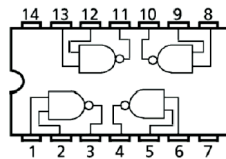
Ní mór máistir-eochair a chur isteach chun an córas a chasadh as agus staid loighice '0' a dhéanamh.

- (a) (i) Míniú cén fáth a bhfuil lasc giolcaí oiriúnach le húsáid sa doras agus san fhuinneog.
- (ii) Sainithin na geataí loighice is gá ag A, B, C agus D.
- (iii) Sceitseáil agus comhlánaigh tábla fírinne do gheataí loighice A agus D.
- (iv) Is gá laiste ag E. Míniú feidhm laiste sa chóras.

30 marc

- (b) Is é is geata loighice NAND ann ná teaghlaim de gheata AND agus geata NOT ina dhiaidh. Tá na geataí loighice sin ar fáil ar shlis aonair atá comhchosúil leis an gceann a thaispeántar.

- (i) Sceitseáil agus comhlánaigh tábla fírinne do gheata NAND.
- (ii) Bain úsáid as tábla fírinne chun an geata loighice a dhéantar a shainithint nuair a chuirtear dhá gheata NAND le chéile mar a thaispeántar.

20 marc

